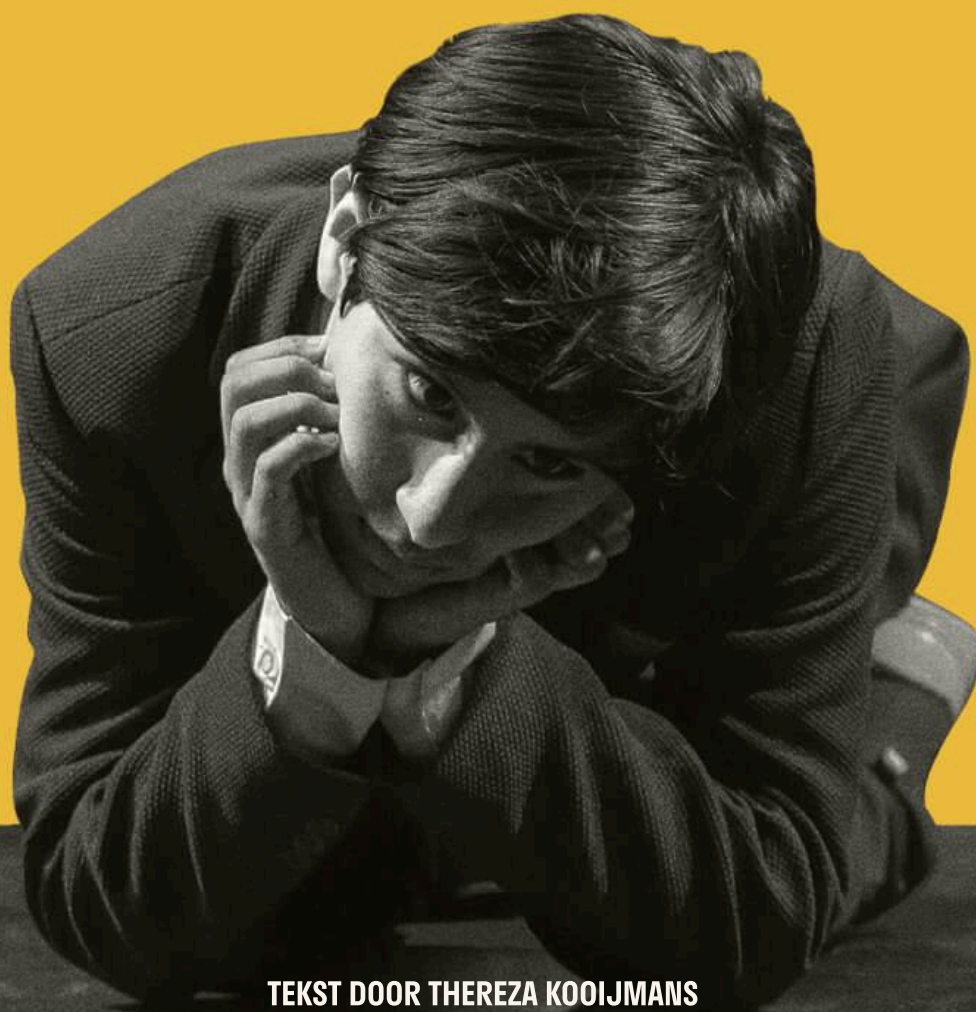

THEATER

WAS IK MAAR THUIS GEBLEVEN

TEKST DOOR THEREZA KOOIJMANS
FOTOGRAFIE DOOR REMCO SWINKELS

INLEIDEND WOORD

In 2021 maakte ik de voorstelling 'Was ik maar thuis gebleven'. De absurdistische voorstelling ging over een kantoor dat als een soort leger werd gerund, waar na jaren in een strak regime gewerkt te hebben ineens een nieuwe werknemer verscheen. Voor het eerst kwam er een frisse wind op een plek waar al jarenlang hetzelfde gebeurde. Voor het eerst had iemand nieuwe ideeën. De ambitieuze nieuwe werknemer stortte zich in haar werk, met soms iets te veel hoogmoed. Het ontvangst van deze werknemer liep als een soort studentenontgroening uit de hand, tot een noodlottig einde.

En dan? Hoe nu verder? Als je het lang genoeg negeert, dan verdwijnt het vanzelf.

Onderliggend ging de voorstelling over 'falen'. Over niet goed genoeg zijn. Iets heel graag willen, maar het soms niet kunnen. Los proberen te komen van wat je gewend bent, om daarna als een soort Icarus tot de aarde te storten. Maar het ging ook over misgunnen. Over het gevaar van anderen die jouw ambities niet aankunnen. Die je het gras onder de voeten wegmaaien.

Hieronder staat een tekst uit de voorstelling waar het thema falen direct in is verwerkt. De tekst zat aan het einde van de voorstelling, wanneer het onderliggend al een langere tijd speelde. De andere werknemers konden zich ineens (helaas te laat) identificeren met de nieuwe werknemer, met niet goed genoeg zijn. Ik heb het geschreven vanuit het thema, mijn eigen fascinaties én de input van de spelers zelf. Tom werd gespeeld door iemand die echt graag naar Harvard wilde toen hij jonger was, en Denise werd gespeeld door iemand die nog steeds graag zangeres wil worden.

WAS IK MAAR THUIS GEBLEVEN

HOOFDSTUK 4

De val. Je volgt als publiek een lichtstreep van boven naar beneden terwijl je de poëtische faal-monoloog over de speakers hoort.

- Tom: Ik wil al mijn hele leven naar Harvard University gaan. Vanaf het moment dat ik wist wat Harvard was, wist ik wat ik in mijn toekomst wilde. Wat ik 'later wilde worden'. Mijn kamer hing vol met merchandise en op mijn roodgeschilderde muur tekende ik een route voor mezelf. Een plan.
- Sylvia: Soms wil ik mooi bedachte woorden in goedgeformuleerde zinnen spreken. Dat dan de zinnen precies verwoorden wat mijn opgeblazen hart wil zeggen. De tekst rolt dan rustig over mijn tong en bereikt zonder obstakels de oren van de ander. Van háár specifiek. Daar zullen mijn uitgesproken gedachten zich nestelen, zodat ze nooit onbegrepen zullen worden. Dat is mijn grootste droom.
- Diederik: Lach eens een beetje.
- Denise: Ik hoor mijn naam en ga staan. De planken trillen onder mijn zenuwachtige benen. Ik staar naar het lichtpunt tot de kleuren in mijn ogen dansen. Ik haal diep adem en de man die bijna in slaap was gevallen, schrikt wakker van de storm die uit de speakers komt. Ik hoor de eerste klanken, sluit mijn ogen en begin te zingen.
- Diederik: Je hoeft mij niet te vertellen wat ik moet doen. Als ik zeg dat je iets moet doen, doe dat dan gewoon. Zonder dat gemiep.
- Tom: Overal ben ik geweest. Ik heb alles gezien. Ik heb alles bedacht.
- Tom: Ik heb heel hard gewerkt.
Ik heb heel veel geld.
Één ding ben ik vergeten. Om bij Harvard aangenomen te worden moet je een 10 gemiddeld staan. Op VWO-niveau. En dan moet je nog op gesprek, en dan moeten ze je erg leuk vinden. Ik weet zeker dat ze mij erg leuk zullen vinden.
Tot ze mijn cijferlijst zien...
- Sylvia: Haar haren glanzen zo mooi.
Haar ogen kijken zo blauw.
Ik verdrink in de klank van haar scherpe stem.
Ik wil zwemmen in haar koffie.
Ik wil schreeuwen.

Mijn dikke tong houdt iedere klank tegen die zich een weg door mijn keel heeft gebaand.

De woorden vallen met een raar gegorgel in mijn maag.

En zij weet nog steeds niet dat ik de inkt wil zijn die ze in haar pen heeft zitten

Ze weet niets.

Ze rolt met haar ogen.

Ik blijf kijken.

Ik slik mijn dikke tong weg.

Stikken is beter dan dit.

Stikken is beter dan stilte.

Denise: Ik doe mijn best om Madonna niet te veel na te doen. Ik moet 'authentiek' blijven. Als ik mijn ogen weer open doe zie ik dat de slapende man mij aanstaart. Hij lijkt met ogen open in slaap te zijn gevallen. Achterin de zaal staat een barman te ruziën met de vrouw die de borrelnoten levert. De ruzie overstemt mijn gedachten. De ruzie wordt onderdeel van mijn gedachten.
Hoe kunnen de prijzen omhoog zijn gegaan? En hoe kan het dat ik hier sta, met 'al mijn talent'. Waar zijn de tijgernootjes? Dat is hier een favoriet. Hoe kan ik iets delen als niemand wil luisteren.

Frederique: De wind waait de zorgvuldig neergelegde dakpannen van de daken. Takken zwiepen striemen op net gewassen auto's. De regen spoelt de verse sporen van de straten. Ze zullen niet meer weten wat er die dag gebeurd is. Ze zullen zoeken. Ze zullen het proberen. De storm probeert mijn geheugen te wissen. Ik lach.

Lamp vervangen: met slecht licht kan ik niet goed presteren

Licht knippert, iedereen kijkt. Weg wordt vrijgemaakt. De Manager loopt zelf naar de tafel, gaat erop staan en reikt naar het peertje. Black out. Tekst.

Sylvia: Ik sta op de rand van het dak.

Vera: Ik probeer mijn bevroren tenen rond de rand te knellen, om zo mijn evenwicht te bewaren. Ik span met alle kracht mijn spieren aan om te kunnen blijven staan.

Diederik: Ik sta op het hoogste gebouw van de stad en kijk neer op de kronkelende straten. Kleiner dan dit ben ik nooit eerder geweest.

Tom: De wind waait de zorgvuldig neergelegde dakpannen van de daken onder mij.

Vera: Takken zwiepen en laten striemen achter op de net gewassen auto's.

Ingrid: De regen spoelt de verse sporen van de straten.

Denise: Langzaam stromen de vingerafdrukken van de dag over de stenen.

Sylvia: Richting de zee.
Vera: Het was een droge maand.
Tom: Het lijkt alsof de regen exact getimed is voor dit moment.
Ingrid: Dat het opgestapelde DNA van de afgelopen dagen precies nu vervaagd wordt, lijkt bewust.
Diederik: Alsof de natuur mij wil beschermen. Zoals ze dat altijd zal blijven doen.
Denise: Ik probeer niet te kijken naar de deuk in de schoongespoelde straat.
De Baas: Ik luister naar alles wat niet gezegd zal worden.
Vera: Blauwe lucht tuurt door gaten in de grijze wolken heen.

Frederique: Ze zullen niet meer weten wat er die dag gebeurt is. Ze zullen zoeken. Ze zullen het proberen. Ze moeten het proberen.

 De storm probeert mijn geheugen te wissen.
 Ik lach.

HOOFDSTUK 5

Iedereen staat om De Manager heen. Niemand raakt haar aan. Niemand praat. Het voelt alsof de eerste die spreekt 'schuldig' is. Dus blijft het stil.

Een telefoon gaat.

Een mail komt binnen.

De dag gaat verder. De focus wordt verlegd.

Als je het lang genoeg negeert, dan verdwijnt het vanzelf.

OP ZOEK NAAR EEN THEATERTEKST OP MAAT?

INFO@THEREZAKOOIJMANS.NL

@THEREZAKOOIJMANS

TK